

Sygn. akt V KZ 45/13

POSTANOWIENIE

Dnia 25 czerwca 2013 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Puskarski

w sprawie **M. J.**

skazanego z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu

w dniu 25 czerwca 2013 r.,

zażalenia skazanego

na zarządzenie Przewodniczącego Wydziału XVII Karnego-Odwoławczego Sądu

Okręgowego w P. z dnia 30 kwietnia 2013 r., sygn. akt [...],

odmawiające przyjęcia kasacji

p o s t a n o w i ł:

utrzymać w mocy zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w P. wyrokiem z dnia 17 października 2012 r., sygn. akt [...], utrzymał w mocy, uznając apelację oskarżonego za oczywiście bezzasadną, wyrok Sądu Rejonowego w P. z dnia 17 kwietnia 2012 r., sygn. akt [...]

skazujący M. J. za czyn z art. 286 § 1 k.k. i art. 270 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności. Po wydaniu wyroku przez Sąd Okręgowy, skazany skierował do tego Sądu dwa pisma datowane 29 października 2012 r., z których jedno zawierało wnioski o doręczenie wyroku z uzasadnieniem, natomiast w drugim skazany oznajmiał, że zaskarża wyrok Sądu odwoławczego. Pismo to zostało potraktowane jako kasacja, w związku z czym Przewodniczący Wydziału na podstawie art. 120 § 1 k.p.k. zarządził wezwanie skazanego do uzupełnienia w terminie 7 dni braków formalnych poprzez sporządzenie kasacji i

podpisanie jej przez adwokata, z jednoczesnym pouczeniem skazanego, że może ubiegać się o przyznanie obrońcy z urzędu. Zarządzenie zostało doręczone skazanemu już po odebraniu przez niego żądanego wyroku z uzasadnieniem.

Następnie, w uwzględnieniu wniosku skazanego, wyznaczono mu obrońcę z urzędu, w celu wykonania jednej z czynności, o których mowa w art. 84 § 3 k.p.k. Wyznaczony obrońca złożył umotywowaną opinię, w której wyraził pogląd o braku podstaw do sporządzenia kasacji. Opinia ta została doręczona skazanemu wraz z wezwaniem do uzupełnienia w terminie 30 dni braków formalnych jego własnej kasacji, poprzez sporządzenie jej i podpisanie przez adwokata, pod rygorem odmowy przyjęcia kasacji. Skazanego poinformowano, że z treści art. 526 § 2 k.p.k. wynika tzw. przymus adwokacki, oznaczający, iż jeśli kasacja nie pochodzi od prokuratora, Prokuratora Generalnego albo Rzecznika Praw Obywatelskich, to musi być sporządzona i podpisana przez adwokata.

Po bezskutecznym upływie określonego terminu, Przewodniczący Wydziału XVII Karnego-Odwoławczego Sądu Okręgowego w P. zarządzeniem z dnia 30 kwietnia 2012 r. na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 526 § 2 k.p.k. i art. 120 § 2 k.p.k. odmówił przyjęcia kasacji sporządzonej przez M. J., z uwagi na nieuzupełnienie wytkniętych braków formalnych.

Zażalenie na to zarządzenie wniósł w ustawowym terminie skazany. Podnosząc, że wyznaczony z urzędu obrońca nie nawiązał z nim kontaktu „w celu ustalenia przyczyn kasacji czy podpisania jej”, sformułował wniosek o „ponowne rozpoznanie” i „pozytywne rozpatrzenie zaskarżenia”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenie nie jest zasadne, bowiem zaskarżone zarządzenie znajduje oparcie w treści powołanych przepisów, zaś skarżący nie przedstawił okoliczności, które nakazywałyby jego uchylenie. W szczególności, nie jest taką okolicznością nienawiązanie przez obrońcę kontaktu ze skazanym. Zdaniem M. J., obrońca powinien to uczynić, by wspólnie z nim uzgodnić kwestię wniesienia kasacji, tj. omówić przyczyny przemawiające za takim postąpieniem. Wynika z tego, że skazany uważa, iż w wyniku wspomnianego zaniechania obrońcy pomoc prawna nie została mu w należyty sposób udzielona, co z kolei pozwala zakwestionować zarządzenie o odmowie przyjęcia jego osobistej kasacji.

Odnosząc się do tak zarysowanego zagadnienia należy zauważyć, że skazany zdaje się nie dostrzegać, iż kasacja nie jest kolejnym środkiem zaskarżenia, w którym można przedstawiać wszelkie argumenty przeciwko skazaniu, ale nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia wyroku sądu odwoławczego, który może być wniesiony tylko z powodu uchybień wymienionych w art. 439 k.p.k. lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło ono mieć istotny wpływ na treść orzeczenia (art. 523 § 1 k.p.k.). Wychwycenie tych uchybień i ich prawidłowe określenie wymaga odpowiednich, fachowych kwalifikacji prawniczych, dlatego też ustawodawca w odniesieniu do kasacji wprowadził sygnalizowany skazanemu przymus adwokacki (ściślej mówiąc, przymus adwokacko - radcowski). Inaczej niż w zwykłym toku postępowania, kiedy bez kontaktu obrońcy z oskarżonym nie będzie możliwe ustalenie linii obrony, obrońca badający akta sprawy pod kątem ewentualnego sporządzenia kasacji jest w stanie prawidłowo wywiązać się ze zleconego mu przez sąd zadania także bez porozumienia się, czy to osobistego, czy choćby korespondencyjnego ze skazanym. Ponownie należy podkreślić, że dzieje się tak dlatego, że w grę wchodzi ustalenie, czy zachodzą czysto prawne przesłanki do wniesienia kasacji, do czego konsultacja ze skazanym nie jest bezwzględnie potrzebna. Podlegający zbadaniu materiał jest w całości zawarty w aktach sprawy, można też zauważyć, że obrońca miał sposobność zapoznać się z pismem, które M. J. sporządził 26 listopada 2012 r., po odebraniu wyroku Sądu Okręgowego w P. z uzasadnieniem. W piśmie tym (k. 240), określonym jako „zażalenie na wyrok”, skazany argumentował, dlaczego skazanie go, a tym samym i wyroki sądów obu instancji, uważa za niezasadne. Trudno przyjąć, że skazany byłby w stanie przedstawić obrońcy jeszcze inne okoliczności, mogące przemawiać przeciwko wyrokowi Sądu odwoławczego, nadto mógł to uczynić drogą korespondencyjną, skoro został zawiadomiony przez Sąd, kto z adwokatów jest jego obrońcą (k. 250, 252).

Podsumowując powyższe – w sytuacji, gdy kasacja sporządzona przez skazanego nie odpowiada wymaganiom formalnym określonym przez art. 526 § 2 k.p.k., zaś istniejące braki nie zostały w terminie uzupełnione (okoliczność, o której mowa w art. 120 § 2 k.p.k.), i to po zapewnieniu skazanemu możliwości skorzystania z pomocy obrońcy (nie zmienia tego fakt, że nie znalazł on podstaw

do sporządzenia kasacji), zgodnie z art. 530 § 2 k.p.k. jedynie poprawną była decyzja o odmowie przyjęcia kasacji.

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.